

Δελτίο Τύπου

Ετήσια Έρευνα της Deloitte για την Αγορά του Ποδοσφαίρου: Τα έσοδα της ευρωπαϊκής αγοράς αυξήθηκαν κατά 10% τη χρονική περίοδο 2020-2021, παρά τη σχεδόν ολοκληρωτική απώλεια των αγωνιστικών εσόδων.

Σύμφωνα με τα βασικότερα ευρήματα της 31^{ης} Ετήσιας Έρευνας της Deloitte για την Αγορά του Ποδοσφαίρου:

- Η ευρωπαϊκή αγορά ποδοσφαίρου αύξησε τα συνολικά έσοδά της κατά 10% (€2,4 δισ.) την περίοδο 2020-2021 τα οποία ανήλθαν στα €27,6 δισ., παρά τη σχεδόν ολοκληρωτική απουσία των φιλάθλων από τα ποδοσφαιρικά στάδια κατά τη διάρκεια της περιόδου, με την αύξηση να οφείλεται στα αναβαλλόμενα έσοδα της τηλεοπτικής αναμετάδοσης των αγώνων του προηγούμενου έτους, καθώς και στην επιτυχία του UEFA EURO 2020 το οποίο είχε αναβληθεί.
- Τα «πέντε μεγάλα» ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, η Premier League, η Bundesliga, η La Liga, η Serie A και η Ligue 1, απέφεραν έσοδα €15,6 δισ. τη χρονική περίοδο 2020-2021, σημειώνοντας αύξηση 3% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος (€15,1δισ. το 2019-2020).
- Τα έσοδα της Premier League σημείωσαν αύξηση 8%, δηλαδή άγγιξαν τα €5,5 δισ. συγκριτικά με τα €5,1 δισ. κατά τη διάρκεια της περιόδου 2019-2020 και αναμένεται να αγγίξουν τα €6,5 δισ. τη χρονική περίοδο 2021-2022.
- Η Premier League ήταν η μοναδική από τα 5 μεγάλα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, της οποίας οι σύλλογοι βελτίωσαν τα συνολικά λειτουργικά κέρδη μέσα στο έτος, από €55 εκατ. σε €541 εκατ..
- Το χρέος των συλλόγων της Premier League στο τέλος της χρονικής περιόδου 2020-2021 αυξήθηκε μόλις 4%, δηλαδή ανήλθε στα €4.6 δισ.

Αθήνα 26 Αυγούστου 2022 - Σύμφωνα με τα ευρήματα του 31^{ου} Annual Review of Football Finance του Sports Business Group της Deloitte, η ευρωπαϊκή αγορά ποδοσφαίρου συνολικά σημείωσε αύξηση εσόδων κατά 10% αγγίζοντας τα €27,6 δισ. κατά την περίοδο 2020-2021, παρά την απουσία των φιλάθλων από τα ποδοσφαιρικά γήπεδα κατά τη διάρκεια της σεζόν.

Η ισχυρή ανάκαμψη των εσόδων στην ευρωπαϊκή αγορά, τα οποία σημείωσαν μείωση για πρώτη φορά μέσα σε μία δεκαετία κατά τη διάρκεια της περιόδου 2019-2020 εξαιτίας του Covid-19, οφείλεται στα προεισπραχθέντα έσοδα της τηλεοπτικής αναμετάδοσης των αγώνων του προηγούμενου έτους, καθώς και στην επιτυχία του UEFA EURO 2020, η διεξαγωγή του οποίου καθυστέρησε.

Οι premier leagues της Ευρώπης

Τα «πέντε μεγάλα» ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, που αντιπροσωπεύουν το 57% της ευρωπαϊκής αγοράς ποδοσφαίρου, αυξήθηκαν κατά 3% και ανήλθαν στα €15,6 δισ.. Ωστόσο, η πώληση των εσόδων μεταξύ και εντός των ευρωπαϊκών ποδοσφαιρικών συλλόγων, συνεχίστηκε με ταχύ ρυθμό.

Χάρη στα προεισπραχθέντα έσοδα από τηλεοπτικές αναμεταδόσεις, τα έσοδα της Premier League σημείωσαν αύξηση 8% δηλαδή €5,5 δισ. κατά την περίοδο 2020-2021. Σε αντίθεση η Bundesliga, η οποία σημείωσε το μικρότερο άλμα μεταξύ των «πέντε μεγάλων» όσον αφορά τα συνολικά έσοδα από τηλεοπτικές μεταδόσεις κατά την περίοδο 2020-2021, ανέφερε μείωση 6% στα έσοδά της, φτάνοντας στα €3 δισ..

Τα έσοδα της ισπανικής La Liga επίσης συρρικνώθηκαν κατά 6%, φτάνοντας τα €2,9 δισ.. Οι σύλλογοι της La Liga συνολικά σημείωσαν απώλεια στα λειτουργικά κέρδη για πρώτη φορά από τότε που το Sports Business Group άρχισε να καταγράφει τα δεδομένα των συλλόγων κατά τη χρονική περίοδο 2013-2014.

Οι σύλλογοι της Serie A σημείωσαν τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση στα συνολικά έσοδα συγκριτικά με τα υπόλοιπα «πέντε μεγάλα» πρωταθλήματα κατά την περίοδο 2020-2021, καθώς τα έσοδά της αυξήθηκαν κατά 23% αγγίζοντας το ποσό ρεκόρ των €2,5 δισ.. Λόγω δε της αύξησης κατά 48% στα έσοδα τηλεοπτικών αναμεταδόσεων από τις προεισπράξεις είναι το μόνο πρωτάθλημα το οποίο αναφέρει υψηλότερα μικτά έσοδα από ό,τι πριν από την αρχή της πανδημίας.

Η Ligue 1 βρίσκεται ακόμα πιο πίσω από τη Serie A σε ό,τι αφορά τα έσοδα, με το χάσμα μεταξύ των εσόδων των δύο πρωταθλημάτων να έχει διπλασιαστεί, ξεπερνώντας τα €900 εκατ.. Τα έσοδα των συλλόγων της Ligue 1 αυξήθηκαν μόλις κατά 1% κατά τη διάρκεια 2020-2021 αγγίζοντας το €1,6 δισ., καθώς η περικοπή και όχι η αναβολή του διαγωνισμού οδήγησε στην αναγνώριση των πολύ περιορισμένων προεισπραχθέντων εσόδων.

Η Premier League ήταν το μόνο από τα «πέντε μεγάλα» πρωταθλήματα που κατάφερε να σημειώσει βελτίωση στο σύνολο των λειτουργικών κερδών μέσα στο έτος, σημειώνοντας μαζική αύξηση από €55 εκατ. στα €541 εκατ.. Εκτός της Premier League, τα «πέντε μεγάλα» πρωταθλήματα κατέγραψαν αυξημένες λειτουργικές ζημίες κατά τη διάρκεια του έτους, οι οποίες αυξήθηκαν από €461 εκατ. στα €901 εκατ..

Ο Tim Bridge, επικεφαλής του Sports Business Group της Deloitte, δήλωσε: «Οι σύλλογοι σε όλη την Ευρώπη διεξήγαγαν ένα πολύ σημαντικό μέρος των αγώνων πίσω από κλειστές πόρτες ή με μειωμένη χωρητικότητα κατά την περίοδο 2020-2021, γεγονός που προκάλεσε σχεδόν ολοκληρωτική απώλεια των εσόδων τις ημέρες των αγώνων. Αυτό μαρτυρά την ανθεκτικότητα της βιομηχανίας του ποδοσφαίρου, την αξία που δημιουργείται από τις συμφωνίες των δικαιωμάτων αναμετάδοσης και την επιτυχία των Euro, καθώς η ευρωπαϊκή αγορά ποδοσφαίρου έχει σημειώσει διαρκή ανάπτυξη, όσον αφορά τα έσοδα κατά το τελευταίο έτος.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να μην παραβλέψουμε τις ζημίες που κατέγραψαν πολλοί σύλλογοι. Η επίπτωση της πανδημίας Covid-19 άλλαξε άρδην την οικονομική διαχείριση του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, με τα πρωταθλήματα και τους συλλόγους να αναγκάζονται να αναζητούν εξωτερικές επενδύσεις, ενώ καλούνται να ανταποκριθούν στις αλλαγές που σημειώνονται στις νέες τάσεις που αφορούν στις δαπάνες μεταγραφών και λειτουργίας των συλλόγων.

Τα άλματα που σημειώνονται με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής βιωσιμότητας μέσω των νέων κανονισμών της UEFA, καθώς και η μετατροπή των γυναικείων ποδοσφαιρικών ομάδων σε επαγγελματικές, θα παρακινήσει τους συλλόγους να σπάσουν τις παραδόσεις, αυξάνοντας

ενδεχομένως την κερδοφορία σε μία βιομηχανία η οποία ως γνωστόν σημειώνει απώλειες, ενώ παράλληλα θα συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ενσωμάτωση όλων. Είναι μία συναρπαστική περίοδος, κατά την οποία οφείλουμε να βρισκόμαστε σε πλήρη ετοιμότητα».

Ο Μάνος Πηλείδης, Πρόεδρος του Deloitte Foundation στην Ελλάδα σχολίασε: «Προκύπτει, από τη φετινή Έκθεση της Deloitte Annual Review of Football Finance, ότι μετά από μια δύσκολη σεζόν, λόγω της πανδημίας, το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο επανακάμπτει, με αξιοσημείωτο της χρονιάς που πέρασε την εντυπωσιακή άνοδο του γυναικείου ποδοσφαίρου. Η επόμενη σεζόν θα είναι εξαιρετικά σημαντική καθώς θα περιλαμβάνει το πρώτο FIFA World Cup που θα φιλοξενηθεί στη Μέση Ανατολή και τη διακοπή των αγώνων των 5 μεγάλων πρωταθλημάτων, λόγω του Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου του 2022. Οι προοπτικές που βλέπουμε είναι εξαιρετικές, με θεσμικούς και ισχυρούς ιδιώτες επενδυτές να δείχνουν ένα ενδιαφέρον χωρίς προηγούμενο».

30 χρόνια Premier League

Παρά το γεγονός ότι τα έσοδα τις ημέρες των αγώνων σημείωσαν πτώση, φτάνοντας μόλις €35 εκατ., τα έσοδα των συλλόγων της Premier League αυξήθηκαν κατά 8% στα €5,5 δισ. κατά τη χρονική περίοδο 2020-2021, μετά την πρώτη στα χρονικά μείωση εσόδων του πρωταθλήματος την προηγούμενη περίοδο.

Αυτή η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αναφερόμενη έκπτωση των τηλεοπτικών μεταδόσεων ύψους €372,9 εκατ. η οποία κατέστειλε τα έσοδα της περιόδου 2019-2020 και στην αναβολή ενός μέρους των εσόδων των τηλεοπτικών μεταδόσεων από την περίοδο 2019-20 μέχρι την οικονομική περίοδο 2020-21.

Τα μισθολογικά κόστη των συλλόγων της Premier League αυξήθηκαν κατά 5% στα €3,9 δισ. την περίοδο 2020-21, με μόνο 7 από τους 17 σταθερούς συλλόγους της Premier League να αναφέρουν μείωση στις αμοιβές. Ως αποτέλεσμα της υπέρβασης της αύξησης των εσόδων έναντι της αύξησης των αμοιβών, η διαφορά των ποσοστών αμοιβών/εσόδων μειώθηκε ελαφρώς από 73% στο 71% κατά την περίοδο 2020-2021.

Ενώ τα λειτουργικά κέρδη των συλλόγων της Premier League αυξήθηκαν από €55 εκατ. σε €541 εκατ. τη χρονική περίοδο 2020-21, οι ζημίες προ φόρων παρέμειναν υψηλές, παρά το γεγονός ότι μειώθηκαν από €1,1 δισ. στα €756 εκατ.. Αυτό είναι και το τρίτο συνεχόμενο έτος κατά το οποίο οι σύλλογοι της Premier League αναφέρουν ζημίες προ φόρων, με μόνο 4 συλλόγους να δηλώνουν κέρδη πριν από τη φορολόγηση κατά τη διάρκεια του 2020-2021.

Συνολικά, το καθαρό κέρδος των συλλόγων της Premier League στο τέλος της περιόδου 2020-2021 σημείωσε αύξηση κατά 4% αγγίζοντας δηλαδή τα €4,6 δισ. έναντι των €4,4 δισ. το 2020.

Η Deloitte προβλέπει ότι η επιστροφή των οπαδών στα γεμάτα ποδοσφαιρικά στάδια, οι νέες συμφωνίες αναμετάδοσης, καθώς και οι βελτιωμένες εμπορικές συμφωνίες θα αυξήσουν τα έσοδα της Premier League τα οποία υπολογίζεται ότι θα υπερβούν τα €7 δισ. κατά την περίοδο 2022-2023.

Ο Bridge συνέχισε: «Καθώς η Premier League εισέρχεται στην τέταρτη δεκαετία της, βρίσκεται μπροστά από τον ανταγωνισμό περισσότερο από κάθε άλλη φορά, καθώς έχει καταφέρει να αναδυθεί μετά την περίοδο της πανδημίας, χωρίς να έχει σημειώσει μεγάλη αύξηση στο καθαρό χρέος της, όπως εσφαλμένα πίστευαν πολλοί. Ωστόσο, η ωμή πραγματικότητα είναι ότι το πρωτάθλημα κατάφερε τελευταία φορά να ισοσκελίσει σε επίπεδα προ φόρων κατά την περίοδο 2017/2018, κάτι που υπογραμμίζει την επιτακτική ανάγκη για ισχυρή διοίκηση και οικονομικό σχεδιασμό στα επόμενα χρόνια».

Επενδυτικές Ροές

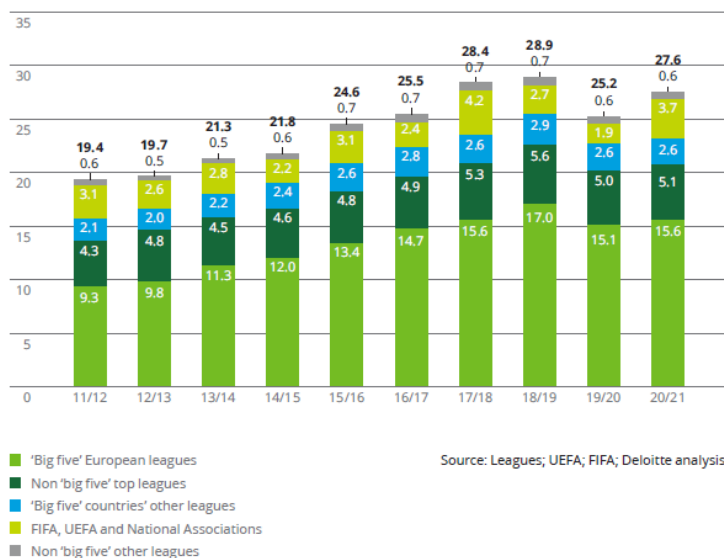
Η ανάλυση της Deloitte καταδεικνύει μία ραγδαία αύξηση επενδυτικών κινήσεων ανάμεσα στα «πέντε μεγάλα» πρωταθλήματα της Ευρώπης, καθώς οι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι έχουν αναζητήσει και εν τέλει έχουν καταφέρει να προσελκύσουν επενδύσεις κορυφαίου επιπέδου. Το 2021 πραγματοποιήθηκαν δεκαπέντε νέες επενδύσεις στα «πέντε μεγάλα» πρωταθλήματα, ξεπερνώντας συνολικά τον αριθμό επενδύσεων του 2019 και του 2020 μαζί, οι οποίες ήταν 12. Η συντριπτική πλειοψηφία (87%) των επενδύσεων πραγματοποιήθηκαν από επενδυτές με υψηλό προφίλ σε συνολική αξία και εταιρείες επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων, ενώ σημειώνεται ότι παραπάνω από τα 2/3 των επενδύσεων προήλθαν από τις ΗΠΑ.

Η δημοφιλία της ιδιοκτησίας πολλαπλών συλλόγων (Multiclub ownership - MCO) έχει αυξηθεί, καθώς πλέον ο κόσμος του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου προσμετρά 70 σωματεία, ενώ μόλις πριν από μία πενταετία ο συνολικός αριθμός των ποδοσφαιρικών σωματείων ήταν 28. Σημειώνεται ότι 9 από τους 20 συλλόγους της Premier League λειτουργούν σύμφωνα με το μοντέλο MCO.

Ο Sam Boor, επικεφαλής συμβουλευτικής sports M&A του Sports Business Group της Deloitte επισήμανε: «Το ποδόσφαιρο αποδεικνύεται μία ελκυστική ευκαιρία για μία αναπτυσσόμενη δεξαμενή επενδυτών από όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, των οποίων η αυτοπεποίθηση έχει αυξηθεί σε σημαντικό βαθμό κατόπιν της ανάκαμψης των συλλόγων στη μεταπανδημική εποχή. Για να διαβεβαιώσουμε ότι οι νέες επενδύσεις θα προσφέρουν αξία σε όλους - τους παίκτες στα γήπεδα, τους θεατές, τα διοικητικά στελέχη κλπ. - η σημασία των υπεύθυνων επενδύσεων, οι οποίες εν τέλει προασπίζουν την οικονομική καθώς και τη λειτουργική βιωσιμότητα των συλλόγων, δεν μπορεί να τονιστεί αρκετά».

Σημείωμα προς συντάκτες:

Chart 1: European football market size – 2011/12 to 2020/21 (€ billion)

Συναλλαγματική ισοτιμία

Η μέση συναλλαγματική ισοτιμία για το έτος που έληξε στις 30 Ιουνίου 2021 χρησιμοποιήθηκε για τη μετατροπή των αριθμών μεταξύ ευρώ και στερλίνας (£1 € = €1.13).

Μισθολογικά κόστη

Τα μισθολογικά κόστη αφορούν όλους τους εργαζομένους (συμπεριλαμβανομένων των παικτών, τεχνικών και διοικητικών υπαλλήλων) και περιλαμβάνουν αποδοχές, μισθούς, τέλη εγγραφής, μπόνους, αποζημιώσεις διακοπής (της εργασιακής σχέσης), εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και άλλες παροχές σε εργαζομένους.

Διαβάστε ολόκληρο το 31ο Annual Review of Football Finance της Deloitte: [Annual Review of Football Finance 2022 \(deloitte.com\)](https://www.deloitte.com/annual-review-of-football-finance-2022)

Για περισσότερες πληροφορίες

Deloitte, Κέλλυ Κουφοπούλου, Manager, Brand & Communications
email: kkoufopoulou@deloitte.gr

This document has been prepared by Deloitte Business Solutions Societe Anonyme of Business Consultants, Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme and Deloitte Alexander Competence Center Single Member Societe Anonyme of Business Consultants.

Deloitte Business Solutions Societe Anonyme of Business Consultants, a Greek company, registered in Greece with registered number 000665201000 and its registered office at Marousi Attica, 3a Fragkokklisias & Granikou str., 151 25, Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme, a Greek company, registered in Greece with registered number 0001223601000 and its registered office at Marousi, Attica, 3a Fragkokklisias & Granikou str., 151 25 and Deloitte Alexander Competence Center Single Member Societe Anonyme of Business Consultants, a Greek company, registered in Greece with registered number 144724504000 and its registered office at Thessaloniki, Municipality of Pylaia - Chortiatis of Thessaloniki, Vepe Technopolis Thessaloniki (5th and 3rd street), are one of the Deloitte Central Mediterranean S.r.l. ("DCM") countries. DCM, a company limited by guarantee registered in Italy with registered number 09599600963 and its registered office at Via Tortona no. 25, 20144, Milan, Italy is one of the Deloitte NSE LLP geographies. Deloitte NSE LLP is a UK limited liability partnership and member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of any of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

DTTL, Deloitte NSE LLP and Deloitte Central Mediterranean S.r.l. do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com.

© 2021 For more information contact Deloitte Central Mediterranean.